

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO,
VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN
Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
Območni urad Murska Sobota
Kocljeva 10, 9000 Murska Sobota

T: 02 521 43 40
F: 02 521 43 50
E: OU-MurskaSobota.uvhvvr@gov.si
www.uvhvvr.gov.si

Številka: U06103-2810/2019-3(U951-07)

Datum: 20.08.2019

u.p.

Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin izdaja, na podlagi 2.odst. 172.člena Zakona o kmetijstvu (Z-kmet, Ur.l.RS, št.45/2008, 57/2012, 90/2012 – ZdZPVHVVR, 26/2014, 32/2015, 27/2017) ter 77.čl. Zakona o veterinarskih merilih skladnosti (Ur.l.RS št. 93/2005, 90/2012– ZdZPVHVVR, 23/2013–ZZZiv-C, 40/14–ZIN-B in 22/2018), po uradni dolžnosti, v zadevi Pregled registriranega obrata - mesnice, zavezanki **KMETIJA Makari, Marija Makari – nosilka dopolnilne dejavnosti na kmetiji, Selo 58, 9207 Prosenjakovci - Partosfalva**, naslednjo

ODLOČBO

Zavezanki **KMETIJA Makari, Marija Makari – nosilka dopolnilne dejavnosti na kmetiji, Selo 58, 9207 Prosenjakovci - Partosfalva**, se odredjajo naslednji ukrepi:

1. Zavezancu se prepove prodaja več kot 25% mesnih izdelkov, proizvedenih v lastnem registriranem obratu, drugim obratom prodaje na drobno, ki neposredno oskrbujejo končne potrošnike.
Rok za izvršitev: z dnem vročitve odločbe
2. Spremljati in evidentirati postopke termične obdelave zaseke in ocvirkov, v analizi dejavnikov tveganja identificirane kot kritična kontrolna točka.
Rok za izvršitev: z dnem vročitve odločbe
3. Posodobiti dokument »Tehnološki proces –predelava (priprava zaseke)« glede središčne temperature termične obdelave.
Rok za izvršitev: 10.09.2019
4. Zagotoviti sledljivost mesnih izdelkov od izdaje iz obrata do prodajnega mesta.
Rok za izvršitev: z dnem vročitve odločbe
5. Izvajati lasten plan vzorčenj živil za izpolnjevanje mikrobioloških kriterijev.
Rok za izvršitev: z dnem vročitve odločbe
6. Zagotoviti sledljivost v proizvodnji mesnih izdelkov z ažurnim vodenjem evidence proizvodnje mesnih izdelkov.
Rok za izvršitev: z dnem vročitve odločbe
7. Na označbi mesnega izdelka »Selanska suha salama« lot 58190219 označiti skupino mesnih izdelkov, v katero se razvršča imenovani mesni izdelek, in uskladiti navedbo datuma minimalne trajnosti.
Rok za izvršitev: 05.09.2019
8. V dokumentu »Analiza tveganja z oceno tveganja (proizvodnja zaseke)-kuhinja in prekajevalnica« opredeliti korektivne ukrepe.
Rok za izvršitev: 10.09.2019

9. Posodobiti dokument »Umik in odpoklic izdelkov«.
Rok za izvršitev: 10.09.2019
10. Posebni stroški v postopku niso nastali.
11. O odpravi odrejenih ukrepov je stranka dolžna pisno poročati uradni veterinariki, ki je to odločbo izdala, v roku 3 dni po odpravi nepravilnosti.
12. Pritožba zoper to odločbo ne odloži izvršitve odrejenih ukrepov.
13. **Če bo zavezanec ravnal v nasprotju z izrekom te odločbe, bo kot prisilno sredstvo uporabljena denarna kazen v višini 200,00 EUR.**

Obrazložitev:

Uradna veterinarika Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je v dneh 23.07.2019 in 30.07.2019 izvajala inšpekcijski pregled v registriranem obratu Kmetija Makari, Marija Makari – nosilka dopolnilne dejavnosti na kmetiji, Selo 58, 9207 Prosenjakovci - Partosfalva. Pri pregledih sta bila izdana zapisnika št. 06103-2810/2019-1(U951-07) z dne 23.07.2019 in U06102-2810/2019-2(U951-07) z dne 30.07.2019.

Ugotovljeno je, da Kmetija Makari, Marija Makari – nosilka dopolnilne dejavnosti na kmetiji, vsa živila živalskega izvora – mesne izdelke, ki so proizvedena v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji, dobavi nosilcu dejavnosti Makari d.o.o., Selo 58, 9207 Prosenjakovci – Partosfalva, ki ima registrirano dejavnost »gostinska dejavnost« v obratu »Okrepčevalnica pri Martinu« na istem naslovu, kar je ugotovljeno iz dobavnic in računov, ki jih izda Kmetija Makari. »Okrepčevalnica pri Martinu« tako dobavljene mesne izdelke ponudi kot narezke, ki so del ponudbe okrepčevalnice. Ker »Kmetija Makari, Marija Makari - nosilka dopolnilne dejavnosti na kmetiji« ne dobavlja lastnih mesnih izdelkov neposredno končnemu potrošniku, ampak celotno proizvedeno količino mesnih izdelkov dobavi drugemu nosilcu dejavnosti (Makari d.o.o., »Okrepčevalnica pri Martinu«), ki neposredno oskrbuje končnega potrošnika, je to v neskladju z določili 1.odst.14.člena Pravilnika o določitvi majhnih količin, pogojih za njihovo pridelavo ter določitvi nekaterih odstopanj za obrate na področju živil živalskega izvora (Ur.I.RS št.96/2014), ki določa, da je dobava živil živalskega izvora iz enega obrata prodaje na drobno v drugi obrat prodaje na drobno, ki neposredno oskrbuje končnega potrošnika, dovoljena, če količina tako dobavljenih živil ne presega 25% skupnih mesečnih količin. V točki (c) 2.odst. 6.člena Pravilnika o registraciji in odobritvi obratov na področju živil (Ur.I.RS št. 96/2014) je določeno, da je obvezna odobritev za obrat, če obrat prodaje na drobno odda več kot 25% živil živalskega izvora, ki so predmet njegovega poslovanja, drugim obratom prodaje na drobno, ki neposredno oskrbujejo končnega potrošnika. S tem je utemeljena 1.točka izreka te odločbe.

V času pregleda dne 23.07.2019 je pregledana lastna dokumentacija zavezanke, katere del je »obrazec 3 – spremljanje Ts pri termični obdelavi«, v katerega zavezanka vpisuje datum, naziv artikla, ki se bo termično obdelal, ter lot, izmerjeno vrednost središčne temperature in podpis. Iz vpisov v tem obrazcu je razvidno, da je proizvodnja zaseke in ocvirkov, lot 58040117, potekala 10.01.2017, izmerjena temperatura +85°C za zaseko in +96°C za ocvirke. Proizvodnja zaseke in ocvirkov, lot 58190218, je potekala 19.12.2017, ko je bila izmerjena središčna temperatura zaseke 87°C, ocvirkov pa 98°C. Iz evidence proizvodnje je razvidno, da je 17.06.2018 potekala proizvodnja in je bilo proizvedene 4 kg zaseke in 2 kg ocvirkov, iz dobavnice št.1/2019 z dne 30.06.2019 pa je razvidno, da je bilo »Okrepčevalnici pri Martinu« prodanih, med drugim, tudi 4 kg ocvirkov in 11 kg zaseke. V »obrazec 3 – spremljanje Ts pri termični obdelavi« proizvodnja z 17.06.2018 in iz leta 2019 ni vpisana. Iz dokumenta »Analiza tveganja z oceno tveganja (proizvodnja zaseke)-kuhinja in prekajevalnica« je razvidno, da je termična obdelava mesa določena kot kritična kontrolna točka (KKT1) in da se kontrola temperatur beleži v obrazec 3. Zavezanka ni spremljala in v »obrazec 3 – spremljanje Ts pri termični obdelavi« ni evidentirala središčne temperature termične obdelave, kar je v nasprotju z določili točk (d) in (g) 2.odst. 5.člena Uredbe ES št.852/2004 o higieni živil, ki določata: točka (d) določa vzpostavitev in izvajanje učinkovitih postopkov spremljanja na kritičnih kontrolnih točkah, točka (g) pa določa

vzpostavitev dokumentacije in evidenc, sorazmernih z vrsto in velikostjo živilske dejavnosti, ki dokazuje učinkovito uporabo ukrepov iz 2.odst. 5.člena imenovane uredbe. S tem je utemeljena 2.točka izreka te odločbe.

Pri pregledu dokumenta »Analiza tveganja z oceno tveganja (proizvodnja zaseke)-kuhinja in prekajevalnica« je ugotovljeno, da je kot središčna temperatura termične obdelave, ki je KKT1, določena temperatura +74°C. Iz »obrazca 3 – spremljanje Ts pri termični obdelavi« je razvidno, da so pri termični obdelavi zaseke izmerjene temperature +85°C in +87°C. Ugotovljeno neskladje je v nasprotju z določili 2.odst. 5.člena Uredbe ES št.852/2004 o higieni živil, ki določa da mora nosilec živilske dejavnosti ob vsaki spremembi proizvoda, postopka ali katere koli stopnje postopka, revidirati postopek in ga ustrezno spremeniti, v povezavi z določili točke (b) 4.odst. 5.člena iste uredbe, ki določa, da morajo nosilci živilske dejavnosti zagotoviti, da so vsi dokumenti, ki opisujejo postopke, razvite v skladu s tem členom, vedno osveženi. S tem je utemeljena 3.točka izreka te odločbe.

V času pregleda dne 23.07.2019 je bilo ugotovljeno, da zavezanka lastne mesne izdelke proda nosilcu dejavnosti MAKARI d.o.o., Selo 58, 9207 Prosenjakovci - Partosfalva, ki mesne izdelke uporablja v »Okrepčevalnici pri Martinu« na istem naslovu pri peki pic in ponudbi narezkov. Dne 30.07.2019 je ugotovljeno, da pri prodaji mesnih izdelkov zavezanec izda dobavnico, na katero napiše datum, kraj, nosilca živilske dejavnosti - pošiljatelja, nosilca dejavnosti – prejemnika ter vrste mesnih izdelkov in količine. Dne 30.06.2019 je bila izdana dobavnica št.1/2019, kjer so navedeni: ocvirki 4kg, zaseka 11kg, šunke – hamburger 70kg in suha salama 75kg. Na dobavnici zavezanec ni navedel lotov posameznih mesnih izdelkov, kar je v neskladju z določili 1.odst. 18.člena Uredbe ES št. 178/2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje in postopkih, ki zadevajo varnost hrane, ki določa, da morajo nosilci dejavnosti za vsa živila, krmo in za vse druge snovi, namenjene uporabi ali za katere se pričakuje, da bodo uporabljene v živilih, zagotoviti sledljivost v vseh fazah pridelave, predelave in distribucije, v povezavi z določili 1.točke 3.člena Izvedbene uredbe ES št. 931/2011 o zahtevah glede sledljivosti iz Uredbe ES št. 178/2002 za hrano živalskega izvora, ki določa, da nosilci živilske dejavnosti zagotovijo naslednje informacije o pošiljkah živil:

- točen opis živila,
- obseg ali količina živila,
- ime in naslov nosilca živilske dejavnosti, ki je živilo odpremil,
- ime in naslov nosilca živilske dejavnosti, kateremu je živilo odpremljeno
- sklic za določitev partije, serije ali pošiljke in
- datum odpreme.

V skladu z določili 1.odst. 7.člena Uredbe ES 853/2004 o posebnih higienskih pravilih za živila živalskega izvora mora nosilec živilske dejavnosti zagotoviti, da so pošiljke proizvodov živalskega izvora opremljene s certifikati ali drugimi dokumenti. S tem je utemeljena 4.točka izreka te odločbe.

Pri pregledu dokumentacije dne 23.07.2019 je ugotovljeno, da ima zavezanec izdelan plan vzorčenja mesnih izdelkov, ki določa odvzem enega (1) vzorca mesnega izdelka letno. Določeni so parametri in vrsta mesnega izdelka, in sicer se zaseka in ocvirki analizirajo na *Listerio monocytogenes*, sušene mesnine na *Salmonello*. V dokumentaciji je odloženo Poročilo o preskušanju št.MS-17/2651 z dne 10.11.2017, analizirana je bila »Selanska salama« na *Salmonello*, vzorec je bil negativen. V času pregleda zavezanka ni predložila potrdil o prejemu vzorcev v laboratoriju in poročil o preskušanju živil za leto 2018. Ugotovljeno je v neskladju z določili 3.odst. 4.čl. Uredbe ES št.852/2004 o higieni živil, ki določa, da morajo nosilci živilske dejavnosti, če je to primerno, sprejeti naslednje posebne higienske ukrepe, kot sta: iz točke (a) skladnost z mikrobiološkimi merili in iz točke (e) vzorčenje in analize S tem je utemeljena 5.točka izreka te odločbe.

Dne 30.07.2019 je pri pregledu »Evidenčnega lista proizvedenih mesnih proizvodov, sledljivost« ugotovljeno, da je dne 14.02.2019 v obrat zavezanke prispelo 30,14 kg junčjega plečeta, dne 19.02.2019 pa 238 kg svinjskega mesa v polovicah. Zavezanka je določila lot 58190219. Zavezanka ločeno vodi evidenco proizvodnje, v katero vpisuje lot, datum proizvodnje, količino in vrsto mesnega izdelka. Ugotovljeno je, da je zadnji vpis v to evidenco izveden 17.06.2018, lot 58190218, ko je bilo proizvedenih 27 kg šunke, 35 kom suhe salame, 2 kg ocvirkov in 4 kg zaseke. Podatki o vrsti in količini mesnih izdelkov, proizvedenih v letu 2019 z lotom 58190219,

niso vpisani. Navedeno je v nasprotju z določili 1.odst. 18.člena Uredbe ES št. 178/2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje in postopkih, ki zadevajo varnost hrane, ki določa, da morajo nosilci dejavnosti za vsa živila, krmo in za vse druge snovi, namenjene uporabi ali za katere se pričakuje, da bodo uporabljene v živilih, zagotoviti sledljivost v vseh fazah pridelave, predelave in distribucije. S tem je utemeljena 6.točka izreka te odločbe.

V času pregleda dne 30.07.2019 je pregledana označba mesnega izdelka »Selanska suha salama« lot 58190219. Na označbi so naslednji podatki: »Selanska suha salama«, lot 58190219, sestavine: svinjsko in goveje meso, sol, sladkor, poper, česen. Rok trajanja: 19.9.2020. Proizvaja: Kmetija Makari, Selo 58, 9207 Prosenjakovci. Ugotovljeno je, da zavezanec na označbi ni navedel skupine mesnih izdelkov, v katero se razvršča mesni izdelek »Selanka suha salama«, kar je v neskladju z določili 1.točke 6.čl. Pravilnika o kakovosti mesnih izdelkov in mesnih pripravkov (Ur.l.RS, št. 58/2017), ki določa, da se po tem pravilniku izdelki delijo na osnovne štiri skupine, ki morajo biti označene na označbi, in sicer:

1. pasterizirane mesne izdelke ali pasterizirane mesnine;
2. sterilizirane mesne izdelke ali sterilizirane mesnine;
3. sušene mesne izdelke ali sušene mesnine;
4. mesne pripravke.

Na označbi je navedba »rok trajanja« v neskladju z določili 1.točke priloge X Uredbe ES št. 1169/2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, ki določa, da se datum minimalne trajnosti navede z besedilom »Uporabno najmanj do«, čemur sledi datum z navedbo dneva, meseca in leta.

S tem je utemeljena 7.točka izreka te odločbe.

Pri pregledu dokumenta »Analiza tveganja z oceno tveganja (proizvodnja zaseke)-kuhinja in prekajevalnica« je ugotovljeno, da so v dokumentu opredeljene faze procesa (priprava svežega mesa – slanine), toplotna obdelava, vhod začimb ter dohlajevanje in skladiščenje), prepoznana so tveganja: kemijsko, biološko in fizikalno, prepoznani so vzroki, določeni so preventivni ukrepi in določena je kritična kontrolna točka, to je termična obdelava mesa. V obravnavanem dokumentu niso opredeljeni korektivni ukrepi. Ugotovljeno je v neskladju z določili točke (e) 2.odst. 5.člena Uredbe ES št.852/2004 o higieni živil, ki določa vzpostavitev korektivnih ukrepov, kadar spremljanje pokaže, da kritična kontrolna ni pod nadzorom. S tem je utemeljena 8.točka izreka te odločbe.

Pri pregledu dokumenta »Načrt umika/odpoklica proizvodov«, izvedenem dne 23.07.2019, je ugotovljeno, da ima zavezanec izdelan načrt izvedbe umika in odpoklica, določena je odgovorna oseba, določeno je obveščanje pristojnih inšpekcijskih služb in kupcev, določena je organizacija logistike in vračanja proizvodov ter urejanje statusa proizvoda. Priložen je obrazec obveščanja kupcev, obrazec in način obveščanja pristojnih služb ter seznam kontaktnih oseb. V dokumentaciji o umiku in odpoklicu proizvodov ni elektronskega naslova rasff.si@gov.si, ni točno naveden pristojni organ za obveščanje (Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin) in njegovi kontaktni podatki, ni seznama medijev za obveščanje. Ugotovljeno je v neskladju z določili točke (b) 4.odst. 5.člena Uredbe ES št.852/2004 o higieni živil, ki določa, da mora nosilec živilske dejavnosti zagotoviti, da so vsi dokumenti, ki opisujejo postopke, ki temeljijo na načelih HACCP, vedno osveženi, in v neskladju s 1.odst. 5.čl. Uredbe ES št.852/2004 o higieni živil, ki določa, da morajo nosilci živilske dejavnosti vzpostaviti, izvajati in vzdrževati stalen postopek ali postopke, ki temeljijo na načelih HACCP. S tem je utemeljena 9.točka izreka te odločbe.

V skladu z določili 1.odst. 31. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Ur.l. RS, št. 43/2007 in 40/2014) stroške postopka, ki so bili nujni za ugotovitev dejstev, ki dokazujejo, da je zavezanec kršil zakon, trpi zavezanec. Ugotovljeno je, da v tem postopku niso nastali posebni stroški. S tem je utemeljena 10.točka izreka te odločbe.

V skladu z določbami 1. alinee 1. odstavka 32. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Ur.l.RS, št. 43/2007 in 40/2014), ki pravi, če inšpektor pri opravljanju nadzora ugotovi, da je kršen zakon ali drug predpis oz. drug akt, katerega izvajanje nadzoruje, ima pravico in dolžnost odrediti ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti v roku, ki ga sam določi. Rok za odpravo neskladij je bil določen v skladu s 3. odstavkom 7. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Ur.l. RS, št. 43/2007 in 40/2014), ki določa, da mora inšpektor pri določitvi roka za odpravo

nepravilnosti upoštevati težo kršitve, njene posledice za javni interes in okoliščine, od katerih je odvisno, v kolikšnem času lahko zavezanec ob dolžni skrbnosti odpravi nepravilnosti. Uradna veterinarica je ob upoštevanju in tehtanju vseh zgornjih meril presodila, da mora zavezanec zaradi varovanja javnega zdravja nepravilnost odpraviti v roku, kot je razvidno iz 1., 2. 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. točke izreka te odločbe.

Zakon o inšpekcijskem nadzoru v 29. členu določa, da mora zavezanec, če je inšpektor odredil odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti ter zavezancu določil rok za njihovo odpravo, o odpravljenih nepravilnostih obvestiti inšpektorja. S tem je utemeljena 10.točka izreka te odločbe.

Na podlagi 30. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Ur.l. RS, št. 43/2007 in 40/2014) pritožba zoper to odločbo ne zadrži izvršitve odrejenih ukrepov. S tem je utemeljena 11.točka izreka te odločbe.

V skladu z določili 298.člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Ur.l.RS, št. 24/2006 –UPB, 105/2006 – ZUS-1, 126/2007, 65/2008, 8/2010 in 82/2013) bo kot prisilno sredstvo uporabljena denarna kazen, če bo zavezanec ravnal v nasprotju z izrekom te odločbe. S tem je utemeljena 12.točka izreka ta odločbe.

Ta odločba je izdana po uradni dolžnosti in je po določilih 22. člena Zakona o upravnih taksah (Ur.l. RS, št. 106/2010 – UPB5, 32/2016-ZUT-I) takse prosta.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo je dovoljena pritožba v roku 15 dni od dneva vročitve te odločbe na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Pritožba se vložijo pisno ali ustno na zapisnik ali z varnim elektronskim podpisom pri organu, ki je odločbo izdal - Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Območni urad Murska Sobota, Kocljeva ulica 10, 9000 Murska Sobota. Pritožbi je potrebno v skladu z določili tarifne številke 2 Zakona o upravnih taksah ZUT-UPB5 (Ur. l. RS, št. 106/2010, 32/2016-ZUT-I) priložiti potrdilo (položnica, izpisek potrdila banke) o plačani upravnih taksah v znesku 18,10 €. Upravno takso v navedeni višini je potrebno nakazati na račun št.: 01100-1000315637 sklic:11 23370-7111002-0281019 z navedbo namena plačila-plačilo UPRAVNE TAKSE.

Valentina MIKLIČ dr.vet.med.

Uradna veterinarica II

Vročiti:

- Kmetija MAKARI, Marija Makari, nosilka dopolnilne dejavnosti na kmetiji, Seło 58, 9207 Prosenjakovci – Partosfalva - osebno

Vložiti:

/ zadeva
/ evidenca

